

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, Medvedzie 133/1, 027 44 Tvrdošín
4. Názov projektu	Digitálnymi technológiami v škole do praxe
5. Kód ITMS projektu:	312011Z868
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub TECHNIKOV
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	14.06.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	uč. 051
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Jana Hucková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://www.sstv.sk/?page_id=16136

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia, kľúčové slová

Členovia klubu Technikov sa na stretnutí venovali motivácii žiakov a aktivizujúcim metódam používaných vo vyučovaní odborných predmetov. Prezentovali ich konkrétne uplatnenie na vyučovaní v svojich odborných predmetoch a následne diskutovali a vymieňali si skúsenosti.

Kľúčové slová:

Motivácia žiakov, metódy problémového vyučovania, metóda postupných krokov, problémový výklad, heuristická metóda, výskumná metóda, individuálna, skupinová práca žiakov

Téma stretnutia : **Zhodnotenie získaných skúseností zameraných na motiváciu a vlastnú prácu žiakov**

Vyučovacie metódy predstavujú v procese výučby veľmi dôležitý prvok. Pomocou nich sa žiakom sprostredkuje príslušný obsah učiva. Súčasná moderná doba vyžaduje, aby sa v rámci vyučovacieho procesu využívali nielen klasické vyučovacie metódy, ako sú prednáška a výklad, ale aj netradičné metódy, ktoré dokážu žiakov aktivizovať do samostatnej práce a do hľadania vhodných riešení problémov. Zároveň podporujú rozvoj logického, analytického a tvorivého myslenia.

Od absolventov stredných odborných škôl sa očakávajú nielen odborné teoretické vedomosti, ale aj schopnosť komunikovať, samostatne riešiť problémy, pracovať v tíme, orientovať sa v informáciách. Preto by mali učitelia do procesu výučby odborných predmetov zaraďovať čo najviac takých vyučovacích metód, ktoré umožnia žiakom tieto kompetencie rozvíjať a zdokonaľovať. Hlavným cieľom otvorených vyučovacích hodín z jednotlivých odborných predmetov, bolo opísať ukážky niekoľkých konkrétnych aktivizujúcich vyučovacích metód, ktoré sa dajú aplikovať na rôzne odborné predmety technického zamerania.

Podstatu učebného zdroja tvorí druhá časť, kde sú uvedené konkrétne ukážky jednotlivých vyučovacích metód, ktoré sú vhodné na aplikáciu v rôznych odborných predmetov. Okrem obsahu, ktorý sa má pomocou vyučovacích metód prezentovať, uvádzame aj ich metodické a didaktické spracovania: cieľ výučby, forma výučby, možnosti využitia, podrobný metodický návod ako pomocou týchto metód vyučovať, kompetencie, ktoré sa u žiakov môžu rozvíjať a návrh na hodnotenie a klasifikáciu dosiahnutých výsledkov.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Hlavné body:

- a) Analýza a zhodnotenie získaných skúseností zameraných na motiváciu a vlastnú prácu žiakov
- b) Prezentácia príkladov uplatnenia aktivizujúcich, problémových metód na odborných predmetoch (diskusia, výmena skúseností);

Témy stretnutia:

Témou stretnutí klubu bola prezentácia konkrétnej vyučovacej hodiny z odborného predmetu.

Vyučovacia hodina bola rozdelená na dve časti – teoretickú a praktickú.

V prvej časti sa učitelia zamerali na motiváciu žiakov, ktorá aktivizuje žiakov na vyučovaní, uľahčuje prácu učiteľovi aj samotnému žiakovi. Motivácia žiakov veľmi úzko súvisí s výberom správnej aktivizujúcej metódy na vyučovaní.

Vyučovacie metódy predstavujú v procese výučby veľmi dôležitý prvok. Pomocou nich sa žiakom sprostredkuje príslušný obsah učiva. Súčasná moderná doba vyžaduje, aby sa v rámci vyučovacieho procesu využívali nielen klasické vyučovacie metódy, ako sú prednáška a výklad, ale aj netradičné metódy, ktoré dokážu žiakov aktivizovať do samostatnej práci a do hľadania vhodných riešení problémov. Zároveň podporujú rozvoj logického, analytického a tvorivého myslenia.

Od absolventov stredných odborných škôl sa očakávajú nielen odborné teoretické vedomosti, ale aj schopnosť komunikovať, samostatne riešiť problémy, pracovať v tíme, orientovať sa v informáciách. Preto by mali učitelia do procesu výučby odborných predmetov zaraďovať čo najviac takých vyučovacích metód, ktoré umožnia žiakom tieto kompetencie rozvíjať a zdokonaľovať.

Hlavným cieľom otvorených vyučovacích hodín z jednotlivých odborných predmetov, bolo opísať ukážky niekoľkých konkrétnych aktivizujúcich vyučovacích metód, ktoré sa dajú aplikovať na rôzne odborné predmety technického zamerania.

Problémové vyučovanie - vytváranie problémových situácií a usmerňovanie činnosti žiaka pri samostatnom riešení úloh. Na hodinách prevláda pozorovanie, vnímanie, porovnávanie, abstrakcia, analýza, syntéza, dokazovanie a zovšeobecňovanie. Prínosom je motivácia žiaka, rozvoj jeho tvorivosti, aktivity, samostatnosti, komunikácie, zodpovednosť za svoju prácu alebo za prácu skupiny. Problémové vyučovanie: - stavia žiaka pred úlohy, ktoré musí riešiť sám (objavuje poznatky, prvky systému a vzťahy medzi nimi), - podmieňuje tvorivé myslenie a žiak dokáže aplikovať teoretické poznatky do praktickej roviny, - predstavuje typ vyučovania, pri ktorom žiaci samostatne riešia teoretické alebo praktické problémy, vykonávajú rôzne samostatné práce, besedujú, diskutujú, argumentujú a komentujú a výsledkom ich činnosti je nový poznatok, jeho objavenie a formulácia.

Metódy problémového vyučovania:

problémový výklad

heuristická metóda

výskumná metóda

Problémový výklad:

- je pre žiakov školou myslenia,
- vedie ho otvorene učiteľ, kladie žiakom otázky, na ktoré nie sú potrebné hlasné odpovede, ale ktoré povzbudzujú myslenie,
- učiteľ ukazuje, ako problém vznikol, analyzuje spôsob jeho riešenia v skutočných protikladoch, poukazuje na myšlienkový postup vedcov pri jeho riešení, žiaci sledujú logiku riešenia problému, čím si osvojujú jednotlivé etapy riešenia problému v komplexnej podobe, Problémový výklad sa realizuje napr. metódou výkladu, spojenou s metódou demonštrovania a pozorovania.

Heuristická metóda (heuréka = našiel som):

- pomáha žiakovi vyvarovať sa poznaných typov myšlienkových chýb, zbytočných slepých ciest pri hľadaní riešenia a podnecovať ho k využitiu vlastného tvorivého potenciálu,
- žiaci sa aktívne zúčastňujú na objavovaní nových poznatkov, metód práce, na osvojovaní si učiva, neriešia samostatne celé úlohy, ale len ich časti – kroky,
- činnosť plánuje a organizuje učiteľ,
- úlohou žiaka je vnímať úlohu, premyslieť si jej podmienky, riešiť časť úlohy pri využívaní doterajších vedomostí, kontrolovať svoje riešenie, zdôvodniť postup svojej činnosti a svoje konanie.

Heuristická metóda sa môže realizovať metódou riešenia úloh, rozhovorom, prácou s knihou

demonštrovaním, didaktickými hrami a pod.

Výskumná metóda:

- žiaci riešia problémy, ktoré veda už vyriešila a nové sú len zo subjektívneho hľadiska žiakov,
  - učí žiakov ovládať metódy vedeckého poznávania,
  - vytvára a rozvíja vlastnosti tvorivej činnosti,
  - prebúdza záujem, potrebu činnosti a konania tohto druhu,
  - vytvára hlboké a trvalo osvojené vedomosti, ktoré možno operatívne a pružne používať.
- Prostredníctvom výskumných metód žiaci postupne zvládajú jednotlivé prvky tvorivej činnosti. Výskumná metóda sa realizuje metódou riešenia úloh, prácou s knihou a predovšetkým problémovým vyučovaním.

Ako vytvoriť problémovú úlohu?

Problémové úlohy:

- tvoria základ aktivizujúcich metód
- učiteľ ich môže zadávať vo všetkých fázach výchovno-vzdelávacieho procesu (ústne, písomne, graficky, experimentálne)
- môžu byť rôzneho typu (doplniť neúplný text, usporiadať fakty, objaviť súvislosti medzi pojmi, nájsť a opraviť chybu, nájsť riešenie problému ...)

Nevýhodou je veľká časová náročnosť a rozdielna schopnosť žiakov problémy vyriešiť.

Problémovosť úlohy závisí od veku žiaka, od fázy vyučovacieho procesu, do ktorej je úloha zaradená, od vedomostnej úrovne žiakov a podobne.

Požiadavky na problémovú úlohu:

- musí byť prirodzene spätá s prebraným učivom a musí z neho logicky vyplývať,
- má vychádzať z praktickej, životnej situácie, ktorá žiakov upúta,
- mala by povzbudzovať ich záujmy a skúsenosti
- musí žiaka motivovať,
- musí obsahovať neznámy prvok (protirečenie), ktoré je základnou hybnou silou tvorby poznatkov a vyvoláva potrebu splniť úlohu,
- musí byť formulovaná tak, aby žiaci jasne videli jej cieľ, bez znalosti cieľa a problémovej úlohy sa stráca dôvod tvorivého myslenia žiakov,
- musí zodpovedať intelektuálnym možnostiam žiakov, musí byť dostatočne zložitá a náročná, no súčasne dostupná pre možnosti žiakov,
- mala by obsahovať udané veličiny, ktoré nemajú súvis s jej riešením alebo neúplné údaje.

Postup pri riešení problémovej úlohy:

- vytvorenie problémovej situácie (porozumenie úlohe),
- analýza problému (určenie známeho a neznámeho, práca s literatúrou),
- formulácia hypotézy (hľadanie nového spôsobu riešenia, tvorba hypotézy),
- preverovanie navrhnutého riešenia (porovnanie s literatúrou, s praxou, u učiteľa),
- vypracovanie záverov riešenia (zhrnutie výsledkov).

Štruktúra problémovej hodiny

a) Organizovanie problémovej situácie

- vytvorenie problémovej úlohy navodzuje problémovú situáciu, teda protirečenie medzi známym a neznámym,
- motivácia spočíva v navodení atmosféry, napr. praktického využitia poznatkov získaných riešením problémovej úlohy.

b) Rozbor ťažkostí spojených s riešením problému, vymedzením jednotlivých problémov a určenie postupnosti ich riešenia

- orientácia žiakov v riešenom probléme,
- aktualizácia prv osvojených vedomostí,
- vymedzenie dielčích úloh riešenia problému formou otázok, úvah, diskusie.

c) Postupné riešenie jednotlivých problémov v triede, v skupinách alebo individuálne

- voľba formy závisí od riešeného problému a dispozičného času.

d) Integrácia výsledkov dielčích úloh a konečné riešenie hlavného problému.

13. Závěry a doporučení:

Využívat metody problémového vyučování vo všetkých fázach výučby odborných predmetov, ktoré sú základom vzdelávania na stredných odborných školách. Vzdelanie dáva žiakovi istotu v spoločenskom aj osobnom živote, schopnosť rýchlo sa orientovať v rôznych situáciách a reagovať tvorivým spôsobom. Riešenie problémových úloh, ktorých prínosom je motivácia žiaka, rozvoj jeho tvorivosti, aktivity, samostatnosti, komunikácie, zodpovednosť za svoju prácu alebo za prácu skupiny, pripravuje žiakov na reálny život.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Jana Hucková
15. Dátum	14.06.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jana Dreveňáková
18. Dátum	14.06.2021
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Pokyny k vyplneniu Správy o činnosti pedagogického klubu:

Prijímateľ vypracuje správu ku každému stretnutiu pedagogického klubu samostatne. Prílohou správy je prezenčná listina účastníkov stretnutia pedagogického klubu.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – uvedie sa v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa názov klubu
7. V riadku Dátum stretnutia/zasadnutia klubu - uvedie sa aktuálny dátum stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s dátumom na prezenčnej listine
8. V riadku Miesto stretnutia pedagogického klubu - uvedie sa miesto stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s miestom konania na prezenčnej listine
9. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
10. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je správa zverejnená
11. V riadku Manažérske zhrnutie – uvedú sa kľúčové slová a stručné zhrnutie stretnutia klubu
12. V riadku Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia - uvedú sa v bodoch hlavné témy, ktoré boli predmetom stretnutia. Zároveň sa stručne a výstižne popíše priebeh stretnutia klubu
13. V riadku Závery o odporúčania – uvedú sa závery a odporúčania k témam, ktoré boli predmetom stretnutia
14. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu o činnosti vypracovala
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania správy o činnosti
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti vypracovala sa vlastnoručne podpíše
17. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
18. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia správy o činnosti
19. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti schválila sa vlastnoručne podpíše.